

Predici la praznicele împărătești

1. Predică la Bunavestire:

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: „Iată roaba Domnului, Fie mie după cuvântul Tău” (Lc. 1,38)

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Ziua de astăzi este mai sfântă și mai înveselitoare decât toate zilele, deoarece prăznuim aniversarea faptei celei mai mari pe care a făcut-o Dumnezeu în lume, **și anume arătarea nemărginitei Sale iubiri față de oameni prin întruparea Fiului Său, Iisus Hristos, în pântecul Fecioarei Maria**. Biserica noastră ortodoxă sărbătorește praznicul Bunevestiri sau a Zămislirii neprihănite a Pruncului Iisus în pântecul Maicii Domnului.

V. Tratarea: 1. Sărbătoarea Bunevestiri este o sărbătoare împărătească, și în același timp și o sărbătoare a Maicii Domnului. Este sărbătoare împărătească așa cum ne spune și **otputul zilei de astăzi: „Cel ce a binevoit a se întrupa pentru mântuire noastră...”**. Deci prăznuim „începutul mântuirii noastre” și anume întruparea Mântuitorului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel Veșnic, din acest punct de vedere este praznic împărătesc. Dar pentru că întruparea Mântuitorului Iisus Hristos se face **„de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria”, așa cum mărturisim în Simbolul credinței**, sărbătoarea aceasta este și sărbătoare a Maicii Domnului.

2. Ce înseamnă Bunavestire? Cuvântul „bunavestire” este alcătuit din 2 elemente: „buna” și „vestire” și înseamnă **veste bună sau vestire bună**. Dumnezeu a trimis pe Arhanghelul Gavriil să aducă o veste bună Fecioarei Maria din Nazaret. Această veste bună este cea mai mare veste **și anume mântuirea neamului omenesc prin faptul că Dumnezeu cel nevăzut se face văzut, că Dumnezeu cel necuprins se face cuprins în pântecul Maicii Sale, că Dumnezeu cel nemuritor, se face muritor pentru ca nouă oamenilor muritori să ne dăruiască viața veșnică. Dumnezeu cel sfânt se face om, pentru a ne ridica din păcat și a ne sfinți viața**. Deci **taina aceasta a înomenirii lui Dumnezeu are ca scop înfierea omului ca fiu al lui Dumnezeu după har**. Din dragoste pentru omenirea Sa, Dumnezeu a hotărât să-L trimită pe Fiul Său pe pământ și să se întrupeze, luând chip asemenea nouă.

4. **Învățămintele din Evanghelie:** Întorcându-ne la pericopa evanghelică citită astăzi, vedem cum la început, Maica Domnului **este tulburată** de închinăciunea, de respectul pe care i-l arată arhanghelul Gavriil, iar apoi **este nedumerită**, deoarece i se spune că va naște un Fiu, deși ea nu cunoscuse bărbat. Când îngerul lămurește că zămisirea este o lucrare de la Dumnezeu, nu o lucrare omenească: **„Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri, iar Sfântul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”**, atunci deși nu înțelegea pe deplin cum se împlinește această taină, totuși din smerenie și ascultare ea răspunde: „Iată roaba Domnului, Fie mie după cuvântul Tău”. Și atunci îngerul Gavriil a plecat.

Ce înțelegem de aici?

I. În primul rând, vedem că plecăciunea îngerului în fața Sfintei Fecioare **o tulbură/o miră**, deoarece ea nu se aștepta ca îngerul să îi aducă o astfel de cinstire. Așadar, cinstirea Maicii Domnului a fost începută de către înger, nu de către oameni, întrucât ea devine Născătoare de Dumnezeu.

II. În al doilea rând, Îngerul încearcă să o lămurească și îi spune mai multe aspecte despre Pruncul care se va naște (adică descoperă **identitatea Lui**), **și anume** i se va da numele „Iisus” (care înseamnă Dumnezeu este mântuitor) și că Acesta este Fiul Celui Preaînalt. După ce a auzit aceasta, ea zice: „Cum va fi aceasta de vreme ce nu știu de bărbat?” Iar acum vine ultima explicare din partea îngerului, care spune: **„Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri” - adică Duhul Sfânt pregătește creatura ca să-l poată primi pe Creator. O întărește, o luminează și o sfințește** pentru a deveni mama Fiului veșnic al lui Dumnezeu.

III.

„iar Sfântul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema” - NU SPUNE sfântul care va deveni, ci spune „Sfântul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema”. Cu alte cuvinte, se naște din ea un sfânt, nu un om care va deveni mai târziu un sfânt. El este sfânt ca om din momentul nașterii ca om. El este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care ca om este sfânt, **ceea ce înseamnă că înomenirea Fiului lui Dumnezeu este și începutul îndumnezeirii omului.**

IV.

De asemenea, Arhanghelul Gavriil, când a venit în Nazaret la Sfânta Fecioară, nu i-a prezentat un ordin. Știm că Dumnezeu l-a creat pe om liber, iar Sfânta Fecioara, ca om, se bucura de propria ei libertate. Îngerul a venit să-i consulte libertatea și să-i vestească intenția lui Dumnezeu de a-L naște pe Fiul Său. Dumnezeu propune, dar nu impune. Prin răspunsul: „Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău”, adică cu alte cuvinte *iată ființa care e gata să asculte pe Domnul*, ea și-a supus rațiunea voii lui Dumnezeu.

V. Ce mai putem remarca? - o mare taină: **Deși se întrupează ca om doar Fiul veșnic a lui Dumnezeu, întreaga Sfântă Treime conlucrează la întrupare. Duhul Sfânt** coboară, pregătește umanitatea Fecioarei, pentru a primi pe Fiul lui Dumnezeu, **Tatăl** este prezent și activ prin bunăvoință și binecuvântare, iar **Fiul lui Dumnezeu** se zămislește ca Om și se naște din Fecioara Maria. Prin urmare, întreaga Sfântă Treime lucrează mântuirea oamenilor, prin unirea oamenilor cu Dumnezeu ca urmare a primirii harului Sfintei Treimi prin Botez, prin Sfintele Taine și prin toată împlinirea poruncilor lui Hristos din Evanghelie.

Iubiți credincioși, această sărbătoare a Bunevestiri ne descoperă deci taina întrupării Fiului Veșnic a lui Dumnezeu sau înomenirea Lui cu scopul ca să ne dăruiască iertarea păcatelor și viață veșnică. De aceea, Bunavestire este exprimată în cântările bisericești ca o nouă etapă în viața umanității, prin neascultarea protopărinților Adam și Eva, oamenii au pierdut raiul, acum prin ascultarea Maicii Domnului și prin ascultarea Fiului ei până la moarte, se corectează și se vindecă greșeala neascultării protopărinților Adam și Eva. De aceea, Acatistul Bunevestiri spune: *„Bucură-te ridicarea lui Adam celui căzut; Bucură-te izbăvirea lacrimilor Evei; Bucură-te cea prin care răsare bucuria; Bucură-te cea prin care piere blestemul”*. Deci neascultarea a dus la blestem, dar ascultarea Evei celei Noi- a Maicii Domnului aduce bucurie și binecuvântare. Maica Domnului este Eva cea nouă, Eva smerită și ascultătoare.

Totodată, Bunavestire este **sărbătoarea prin care este prețuit darul vieții**. Darul

acesta al Pruncului Iisus este darul vieții pentru că Hristos este dătătorul vieții veșnice. De aceea binecuvântarea dată la începutul omenirii: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul..” este binecuvântare dată pentru viață veșnică, pentru că sufletul este nemuritor. Darul acesta al nașterii de prunci este și un dar și al nașterii de ființe ce vor trăi veșnic, în iubirea Preasfintei Treimi. De aceea, tinerii credincioși din biserica noastră organizează în fiecare an, în preajma sărbătorii Bunevestiri, **„Marșul pentru viață”** în care se scoate în evidență importanța nașterii de prunci. Totodată, prin această manifestare, dorește să se tragă un semnal de alarmă asupra avorturilor și a efectelor acestuia asupra societății noastre. Vă îndemn așadar pe toți, ca apărători și susținători ai vieții, să participați la această manifestare.

V, Încheierea: Să ne ajute Bunul Dumnezeu ca și noi să o cinstim pe Maica Domnului așa cum a făcut-o Arhanghelul Gavriil, să învățăm de la Maica Domnului smerenia și ascultarea. Astfel, sărbătoarea Bunei Vestiri este sărbătoarea în care vestea cea bună este aceasta: Dumnezeu ne iubește și dorește să ne dăruiască viața Lui cerească și fericirea Lui cea veșnică! Amin.

2. Predică la Nașterea Domnului

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: Hristos se naște slăviți-L! Hristos din ceruri întâmpinați-L! Hristos pe pământ înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul Și cu veselie, lăudați-L popoare că S-a proslăvit.

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Astăzi, Biserica noastră, prăznuiește nașterea cea după trup a Domnului nostru Iisus Hristos. Această sărbătoare mare a creștinătății are o mulțime de înțelesuri duhovnicești și de aceea îmi doresc să vă pun la inimile voastre câteva învățături de folos legate de acest praznic împărătesc.

V. Tratarea: 1. Această sărbătoare **este o sărbătoare a iubirii smerite și milostive a lui Dumnezeu** care s-a arătat în Fiul Său cel veșnic, care din iubire pentru oameni și pentru mântuirea lor a devenit om, s-a înomenit. Însăși Iubirea se face om ca pe om să-l îndrăgostească veșnic de Dumnezeu.

2. Nașterea lui Hristos **este fundamentul mântuirii** noastre și fără aceasta nu am fi dobândit mântuirea. Sărbătoarea aceasta trebuie să o percepem între aceste limite și să simțim profund ce înseamnă faptul că Dumnezeu Cel necuprins devine ca unul dintre noi. Prima pereche de oameni, Adam și Eva, prin căderea lor, ne-au scos din Rai, acum Hristos și Preacurata Sa Maica, „Noul Adam și noua Eva”, ne cheamă să reintrăm acolo, să ne reîntoarcem la fericirea și slava de altădată, să devenim „dumnezei după har”, nemuritori.

3. Nașterea Domnului **este o strălucită minune**, pentru că acum se împlinesc profețiile Vechiului Testament, cu privire la Mesia. Cu 700 de ani înainte, nașterea a fost prezisă de către proorocul Isaia care spune: „*Iată Fecioara va avea în pântece și va naște Fiu.....*”. Tot cu 700 de ani înainte, proorocul Miheia a profețit că Mesia, „unsul lui Dumnezeu” se va naște în Betleemul Iudeii și începuturile lui sunt în zilele veșniciei. Nu numai că spune cu precizie locul unde se va naște, dar proorocul Miheia precizează față de Isaia că începutul acestui personaj este în zilele veșniciei, **adică este o persoană veșnică, fără început istoric.**

4. De ce a fost profețit Mesia cu atâta timp înainte de a se naște? **A fost profețit cu secole înainte pentru a pregăti poporul cu așteptare activă, prin rugăciune, post și speranță.** Aceste profeții ale proorocilor au avut **un rol pregătitor** pentru venirea lui Mesia, iar persoana cea mai pregătită prin credință și viață sfântă a fost Fecioara Maria, care este darul omenirii pentru venirea lui Hristos.

5. **Întorcându-ne la pericopa evanghelică de la Matei**, ce s-a citit în cadrul Sfintei Liturghii, **vedem cum niște magi de la Răsărit, au venit să aducă cinstirea lor Celui pe care Îl căutau, Cel născut Rege al Iudeilor.** Ei vin în mod firesc în capitală, la Ierusalim, locul unde oricine s-ar aștepta să se afle un Rege. Aceștia sunt primiți de Irod, **află indicații despre așteptările profetice privitoare la Mesia**, și ieșind de la Irod ajung călăuziți de stea în casa unde era pruncul Mesia împreună cu a Sa mamă, și căzând la pământ, scrie Ev. Matei, S-au închinat Lui și deschizând vistieriile I-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.

I. În afară de faptul că prin semn de la Dumnezeu nu cad în „șiretlicul” lui Irod,

despre acești magi, Evanghelia nu ne mai oferă alte detalii. Dar cine sunt acești magi? Cine sunt acești bărbați provenind dintre păgâni, dar care totuși sunt primii dintre oameni care cinstesc pe Mesia înaintea celor din poporul ales? Ei au fost primii care au confirmat cele anunțate de Mântuitorul că „mulți de la apus și de la răsărit vor veni să fie părtași împărăției cerurilor”. Acești magi erau oameni învățați care observau mersul stelelor și interpretau visurile pentru a citi viitorul. De aceea, ei erau sfătuitori ai regilor, iar unii au ajuns ei înșiși regi sau conducători de popoare.

II. În drumul lor spre Prunc, vedem cum aceștia au fost ghidați de o stea care nu mergea de la răsărit spre apus, ci de la miazăzi spre miazănoapte, și de aceea ei și-au dat seama că este vorba despre nașterea unui Împărat deosebit. Ajungând la Irod, magii îl întreabă *Unde este împăratul Iudeilor, Cel ce S-a născut?* gândindu-se că un împărat va ști ceva despre nașterea unui asemenea Prunc. Dar de vreme ce împărăția lui Hristos nu avea treabă cu împărăția lui Irod, și, în general, cu împărățiile lumii acesteia, Irod nu știa nimic. De aceea el i-a rugat pe magi ca atunci când Îl vor găsi, să se întoarcă și să-l înștiințeze ca să se închine și el noului născut. Planul lui, așa cum s-a arătat, era plin de viclenie. Dorea să-L ucidă pe Hristos, ca să nu-și piardă împărăția. De aceea el era tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el (Matei 2,3).

III. Darurile aduse de aceștia: **aurul, smirna și tămâia**, arată faptul erau bogați. Sunt daruri luxoase, potrivite pentru rege. Magii **cu darurilor lor au fost primii care au definit Persoana Mântuitorului și mai ales ele prefigurează însăși opera Sa răscumpărătoare.** I s-a adus aur, pentru că El este Împărat, e Împăratul veacurilor care, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, a creat universul întreg. I-au adus tămâie pentru că este Mare Preot. Este Marele Preot care se aduce pe Sine Însuși jertfă prin răstignirea pe Altarul Crucii. I s-a adus și smirnă, puțin amară la gust, care se folosea pentru îmbalsămarea morților. Prin smirnă se profetește moartea jertfelnică a Mântuitorului.

Ce putem învăța noi din toate acestea?

1. Învățăm să aducem daruri lui Iisus, după cum au adus cei trei magi. Pentru că Pruncul Iisus este El Însuși Darul lui Dumnezeu Tatăl pentru mântuirea lumii.

2. **Aurul reprezintă dreapta și curata credință ortodoxă, dar și faptele bune izvorâte** din iubire sinceră și milostivă. Acestea sunt darurile de aur pe care le aducem în fiecare zi din viața noastră lui Iisus. **Tămâia înseamnă rugăciunile noastre zilnice.** Prin rugăciune noi ne îmbogățim cu harul lui Dumnezeu, ținem legătura cu El și primim iubirea smerită a lui Hristos, pacea și bucuria. **Smirna înseamnă răstignirea lăcomiei și a patimilor egoiste și dobândirea virtuților.**

3. Vedem cum magii, după închinarea lor, iau înștiințare în vis de la Îngerul Domnului să nu se întoarcă la Irod, și, de aceea se duc pe altă cale în țara lor. Întoarcerea acasă a magilor pe o altă cale sugerează **o interpretare duhovnicească: magii după ce s-au întâlnit cu pruncul născut, se întorc în viața lor obișnuită pe altă cale, nu pe calea pe care au venit.** Deci după ce ne întâlnim cu Pruncul Hristos, viața noastră trebuie să capete o altă cale, pașii noștri în călătoria acestei vieți scurte, trebuie să găsească o altă cale, nu pe calea păcatelor, a patimilor, ci pe calea virtuților.

.....încheiereaaa

3. Predică la Bobotează

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ: În Iordan botezându-Te Tu Doamne

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Dăm slavă lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să ajungem la acest mare praznic, pentru că ziua de Bobotează este ziua în care Hristos ni S-a descoperit nouă ca Fiu al lui Dumnezeu, Care a venit să ridice păcatele noastre, să ne arate drumul pe care trebuie să mergem, drumul de întoarcere către Dumnezeu, drumul de întoarcere către împărăția cea veșnică.

V. Tratare: 1. Sărbătoarea de astăzi mai **poartă numele de Teofanie, adică arătarea Sfintei Treimi**, fiindcă s-a auzit glasul Tatălui, s-a văzut Fiul care S-a făcut om ieșind în apele Iordanului, iar Duhul Sfânt în chip de porumbel a coborât asupra Mântuitorului și acest lucru este evidențiat și în troparul sărbătorii de astăzi: „Că glasul Părintelui a mărturisit Ție Fiu iubit pe Tine numindu-Te și Duhul în chip de porumbel a adevărit....”.

2. Mântuitorul Iisus Hristos vine azi la Iordan să primească botezul de la Ioan Botezătorul pentru a se împlini toată dreptatea, adică ce înseamnă această dreptate? Sf. Ioan va mărturisi ulterior după acest moment: *Eu pentru aceasta am fost trimis ca să Botez. adică ca să-L poată prezenta pe Mântuitorul Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, deoarece în momentul în care Mântuitorul a ieșit din apa Iordanului, Ioan Botezătorul l-a arătat lumii și l-a prezentat cu aceste cuvinte: „Iată Mielul lui Dumnezeu Cel ce ridică păcatele lumii, despre El v-am spus că vine după mine Bărbat căruia nu sunt vrednic să-I dezleg încălțămintea și El o să vă boteze cu foc și cu Duhul Sfânt”*. De aceea, Mântuitorul Iisus Hristos se lasă atins de mâna omului, așa cum am auzit în toate cântările și rugăciunile de la sărbătoarea de astăzi, **tocmai pentru ca omul să-și poată împlini menirea lui de a fi călăuză într-o lume în care era greu să-L descoperi pe Dumnezeu, pentru că mulțimea păcatelor era mare**. De aceea, era nevoie de această călăuză, de acest „Glas al pustiei - cum spune Sf. Scriptură- care strigă: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui”.

3. Astăzi, când Mântuitorul Iisus Hristos intră în apele Iordanului, cerurile s-au deschis. Ce înțelegem noi de aici? **Mântuitorul ne arată prin aceasta că fiecare dintre noi, în momentul în care se botează, cerurile se deschid și primim pe Duhul Sfânt, care este arvuna vieții veșnice**. Prin botez omul se naște pentru a doua oară, luminându-se cu harul Duhului Sfânt pe care-L primește prin întreita afundare, în numele Persoanelor Preasfintei Treimi, imitând modul afundării Domnului în Iordan înainte de a începe propovăduirea Evangheliei.

4. În convorbirea lui Iisus cu Nicodim, Mântuitorul îi spune: „Adevărat, adevărat zic ție: Dacă nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă Împărăția lui Dumnezeu.”. Și Nicodim, ca orice om, așa cum poate și fiecare dintre noi nu înțelegem uneori profunzimea cuvintelor din Sf. Scriptură, nu a înțeles cum omul se poate naște a doua oară. Și Mântuitorul îi explică: „Adevărat, adevărat zic ție: Dacă nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va

putea să intre în Împărăția lui Dumnezeu.”

5. Sunt unii oameni care după Botez uită de darul pe care l-au primit odată cu acesta. Darul Duhului Sfânt este ca o sămânță pe care Dumnezeu o pune în sufletul omului în momentul Botezului. Dar o sămânță dacă o pui într-o cutiuță și o uiți într-un dulap, nu va rodi niciodată, indiferent cât de bună ar fi acea sămânță. Dar dacă ea va fi pusă în pământul cel bun și cineva se va strădui să-i asigure toate condițiile, atunci acea sămânță crește, rodește. Așa este și lucrarea Duhului Sfânt pe care Dumnezeu o pune în fiecare dintre noi. Dumnezeu pune această sămânță la Botez, dar dacă nu ne străduim să fim pământul cel bun, să facem ca această sămânță să rodească, și apoi să putem și noi să fim, așa cum a zis Mântuitorul „*izvor de apă vie curgătoare*”, adică să împărtășim și celor din jur din lucrarea și din puterea Duhului Sfânt, atunci sămânța aceasta de la Botez rămâne neroditoare.

6. Omul care face să crească lucrarea Duhului Sfânt în el, are deschisă calea către Dumnezeu. Un asemenea om nu obosește niciodată când este vorba despre o lucrare duhovnicească: post, rugăciune, venirea la Liturghie, pe toate acestea le consideră gura de oxigen pe care sufletul o cere de la noi pentru ca el să poată trăi. Acest lucru ne-a adus nouă Botezul lui Ioan care era un botez cu apă, un botez ca o chemare spre pocăință: „*Eu unul vă botez pe voi cu apă, dar vine după Mine Cel care o să vă boteze cu foc și cu Duhul Sfânt*”.

7. **Focul este râvna pe care omul o simte pentru lucrarea sfântă.** Dacă noi nu simțim râvnă pentru lucrările sfinte, înseamnă că focul este stins, înseamnă că facem toate acestea din obișnuință. Când mergem spre lucruri duhovnicești, noi trebuie să simțim focul lui Dumnezeu. Dacă ne gândim prea mult la cele lumești, nu putem să ținem aprins acest foc în inima noastră. De aceea, când venim la Sf. Liturghie, auzim la Heruvic: „*Toată grija cea lumească acum să o lepădăm*”, pentru că ne pregătim pentru marele moment al întâlnirii cu Dumnezeu prefăcut acolo pe Sfânta Masă și inima mea trebuie să ardă de bucurie. Acest lucru trebuie să-l simțim când venim în casa lui Dumnezeu, dacă vrem să ne umplem de sfințenie.

8. Totodată, vedem cum Dumnezeu ne-a lăsat această mare taină a sfințirii Aghiezmei Mari, ce se săvârșește doar la Bobotează și care păstrează amprenta Duhului Sfânt, care aduce iertarea păcatelor, sfințirea caselor, sfințirea sufletelor și a trupurilor noastră, izbăvirea de toate relele, doar cu o singură condiție: și condiția aceasta a fost menționată în rugăciunile de sfințire ce s-au citit: **dacă o vom lua cu credință și cu sfințenie**. Dacă facem acest lucru, vom fi beneficiarii harului Duhului celui Sfânt.

VI.Încheierea: Să păstrăm în casele noastre apa sfințită, să rugăm pe Bunul Dumnezeu ca să curățească sufletele noastre, să o consumăm cu credință până la Odovania Praznicului Botezului, să o luăm această aghiasmă și după aceea, cu binecuvântarea preotului ori de câte ori avem un necaz, o problemă pe care numai Dumnezeu o poate rezolva, să o păstrăm în casa noastră acolo unde este icoana, unde este candela aprinsă, unde ne spunem rugăciunea. Să ne ajute Dumnezeu să trăim această sărbătoare în fiecare zi, să ne amintim de botezul nostru în fiecare zi, să înțelegem că viața de creștin este o viața cu ceruri deschise deasupra capetelor noastre și în inima noastră.

4. Predică la Schimbarea la Față

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ: *Schimbatu-Te-ai la Față în munte, Hristoase Dumnezeule, arătând ucenicilor Tăi Slava Ta, pe cât li se putea. Strălucească și nouă, păcătoșilor, lumina Ta cea pururea fiitoare...*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Astăzi, Biserica noastră ortodoxă prăznuiește marea sărbătoare a Schimbării la față a Domnului Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, o sărbătoare care are multă nevoie de tâlcuire și explicare ca să înțelgem ce face astăzi Domnul nostru Iisus Hristos.

V. Tratare: Cu puțină vreme înainte de Sfintele Patimi, Mântuitorul coboară din Galileea spre Ierusalim. Pe drum le vorbește ucenicilor despre pătimirile Sale, despre ce avea să se întâmple atunci când vor ajunge la Ierusalim: *„Iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor păcătoși și-L vor bate pe El și-L vor scuipa pe El și-L vor răstigni pe El și-L vor omorî pe El și a treia zi va învia”*. În felul acesta, Mântuitorul încerca să-i pregătească sufletește pentru evenimentele care aveau să se întâmple, dar cu toată această pregătire, ucenicii, oameni fiind ca și noi ascultau dar nu dădeau crezare.

De aceea Mântuitorul, vrând mai înainte de pătimirea Sa să întărească credința ucenicilor și să le arate că El de bună voie merge a patimi, nesilit de nimeni, ci numai din nemărginita sa dragoste pentru mântuirea neamului omenesc, a vrut să-i mângâie pe dânșii, spunându-le aceste cuvinte: *„Sunt unii dintre voi care nu vor gusta moartea până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, adică până nu vor vedea slava Mea, cât este cu putere omului să o vadă”*.

Și după ce le-a spus aceasta, după șase zile, a luat pe Petru, pe Ioan și pe Iacov, și mergând în Galileea, i-a suit pe dânșii cu Sine pe Muntele Taborului ca să se roage. Acolo, Mântuitorul nostru Iisus Hristos S-a schimbat la față și s-a făcut chipul feții Sale luminos ca soarele și hainele Sale albe ca zăpada. În timp ce ucenicii erau uimiți văzând această preaslăvită minune, deodată au stătut de față, pe nori, doi bărbați înconjurați de slavă cerească, unul de-a dreapta Mântuitorului și altul de-a stânga Lui. Aceștia erau cei doi mari prooroci, Moise și Ilie. Și văzând apostolii această preaslăvită vedenie, s-au spăimântat foarte și cugetau întru inima lor că sunt în ceruri. Iar Petru, văzând atâta lumină și atâta frumusețe a zis: „Doamne, bine este să rămânem noi aici; să facem trei colibe: Ție una și lui Moise una și lui Ilie una”. Și zice dumnezeiasca Evanghelie că Petru nu știa ce vorbea, pentru că era uimit de atâta bucurie, de atâta lumină și mângâiere și ar fi voit să rămână acolo pe Tabor, și în scopul acesta să-I facă lui Hristos și celorlalți doi prooroci câte o colibă. Dar pe când zicea el aceasta, un nor i-a umbrat pe ei. Căci un nor plin de lumină și de fericire dumnezeiască s-a coborât deasupra Muntelui Taborului și a acoperit vârful muntelui și i-a umbrat pe ei. Și din nor s-a auzit un glas: „Acesta este Fiul Meu cel Iubit; pe Acesta să-L ascultați!”.

Ce înțeles are acest eveniment pentru Sfintii Apostoli și pentru noi? Ce vrea

Mântuitorul să ne spună nouă, celor de astăzi, prin acest eveniment?

Mai întâi de toate, **praznicul de astăzi este praznicul luminii**. Lumină e Fața Domnului Iisus - luminând ca lumina soarelui; lumină sunt veșmintele Lui - ca strălucirea orbitoare a zăpezii; lumină e însuși norul care-i învăluie pe toți, o lumină atât de neobișnuită, că-i umple de spaimă pe Apostoli, încat, de frică, ei cad cu fața la pământ. Schimbarea la Față nu înseamnă schimbarea înfățișării, Hristos nu a luat o altă înfățișare, ci S-a arătat ucenicilor așa cum era El în realitate. Hristos a arătat slava Dumnezeirii Sale, pe care o ținea nevăzută prin faptul că apărea oamenilor cu trup obișnuit, pentru că oamenii nu puteau face față vederii Dumnezeirii. **Sfântul Grigorie Palama și alți Sfinți Părinți ai Bisericii ne spun că aceasta lumină este lumina cea neapropiată în care locuiește Dumnezeu. Este lumina în care Se îmbracă El ca într-un veșmânt. Este lumina dragostei cerești, este lumina slavei dumnezeiești.**

De ce această manifestare din partea Mântuitorului? Fiindcă vrea să ne transmită nouă 3 lucruri foarte importante: pe deoparte **legătura dintre cinstitele Sale pătimiri și slava învierii Sale**; pe de altă parte **vrea să ne transmită importanța legăturii dintre slava învierii Sale și slava cu care va veni la sfârșitul veacurilor să judece vii și morții precum mărturisește Biserica în Simbolul de credință**, și nu ultimul rând, **vrea să ne încredințeze pe noi toți de realitatea învierii noastre, pentru că ultima noastră destinație nu este mormântul**, căci la a doua Sa venire, toți vor învia - dreptii spre moștenirea Împărăției cerurilor, iar păcătoșii acolo unde le este locul.

Ce dorește Mântuitorul oare să ne spună celor de azi prin Schimbarea Lui la Față? În Scriptură, intervalul de timp de la Învierea Mântuitorului și până la Venirea din nou a Domnului în slavă, la sfârșitul istoriei, este exact intervalul de timp în care trăim noi, și este prezentat **ca o perioadă de transformare, de neconținută înnoire a omului, a vieții și a lumii**. Praznicul de astăzi tocmai la aceasta ne cheamă pe fiecare dintre noi: la o schimbare launtrică, la limpezire, la iluminare, la conformarea vieții noastre la voia cea sfântă a lui Dumnezeu, Care totdeauna vrea binele și fericirea noastră, a tuturor oamenilor. Însuși cuvântul dumnezeiesc, care a răsunat astăzi pe Tabor, la aceasta ne cheamă, zicând: "Acesta este Fiul meu Cel iubit... pe Acesta sa-L ascultați" (Matei 17, 5). E ca și cum Dumnezeu-Tatăl ne-ar zice: „Schimbați-vă la față din adânc, toți și toate, după exemplul Fiului Meu...” Ascultându-L pe El și Împlinindu-I porunca dragostei, va străluci și peste noi lumina cea pururea fiitoare a Feței Lui. Să nu uităm că Schimbarea la Față a Mântuitorului începe pe când El se ruga. Rugăciunea adevărată este starea raiului, vorbirea minții cu Dumnezeu, este starea comuniunii cu Dumnezeu. Numai așa, prin unirea cu Dumnezeu care vine prin rugăciunea curată, omul se poate metamorfoza, se poate schimba. Și schimbarea noastră launtrică trebuie să înceapă tot cu rugăciunea, cu ajutorul harului dumnezeiesc, pentru ca singuri, numai cu propriile noastre puteri, nu ne putem schimba.

VI. Încheierea: De aceea, să nu încetăm a ne ruga lui Dumnezeu, Maicii Domnului și tuturor Puterilor cerești, să ne lumineze mintea, inima și viața ca să putem birui și schimba tot ce-i rău în noi și în viața noastră de oameni, ca și în noi să strălucească lumina faptelor bune, spre binele și spre bucuria semenilor noștri și spre slava Dumnezeului nostru. Amin!

5. Predică la Pogorârea Sf. Duh

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ:

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Harul Duhului Sfânt ne păzește din pruncie, ne păzește în anii tinereții, când putem fi ademiniți de frumusețile amăgitoare ale lumii, harul Sfântului Duh bate la ușa inimii noastre în tot cursul vieții noastre și ne mustră pentru păcatele făptuite, chemându-ne la îndreptare. Astăzi cinștim în chip deosebit cu nespusă bucurie duhovnicească, sărbătoarea Pogorârii Sfântului Duh asupra Sfinților Apostoli adunați în ziua Cincizecimii în foișorul din Ierusalim, precum și asupra celor ce au fost de față la acest fapt minunat.

V. Tratare:

6. Predică la Înălțarea Sf. Cruci

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ:

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere:

7. Predică la Intrarea în Biserică a Macii Domnului

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ:

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere:

Predici la duminicile de peste an

1. Predica duminica a 4-a după Rusalii (Vindecarea slugii sutașului)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: *Auzind, Iisus S-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credință.*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Ne aflăm în duminica a patra după Rusalii, când la Sfânta Liturghie am auzit citindu-se pericopa evanghelică care face referire la minunea vindecării slugii sutașului din Capernaum. Evanghelia ne expune cea mai frumoasă pildă de smerenie și credință pe care o găsim în Sfânta Scriptură. Minunea vindecării de către Mântuitorul Hristos a slugii unui sutaș roman este atât de relevantă pentru credincioșii din toate timpurile, iar Biserica ne cheamă să adâncim înțelesurile ei și să-i înțelegem folosul chiar și în zilele noastre.

V. Tratare: 1. Pe când intra Mântuitorul în Capernaum, un sutaș s-a apropiat de el rugându-l și zicând: „Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinându-se cumplit”. Ce era un sutaș? Sutașul era un ofițer roman, care avea sub ordinea lui o sută de soldați. El era păgân, adică nu făcea parte din poporul ales al lui Dumnezeu, iar în ochii iudeilor, un păgân era considerat necurat. Însă Hristos i-a spus: „Venind, Îl voi vindeca”, arătând disponibilitatea lui de a merge la casa sutașului. Dar sutașul îi spune: „Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea”, arătând smerenia cea peste măsură și totodată credința lui în puterea cuvântului lui Dumnezeu. Auzind Iisus, S-a minunat și a zis celor care veneau după el: „Adevărat grăiesc vouă, la nimeni în Israel nu am găsit atâta credință”. Această afirmație a Mântuitorului Iisus Hristos n-o mai găsim față de nimeni altcineva în Evanghelie, fiindcă o credință adevărată se arată întotdeauna lucrătoare prin fapte de iubire.

2. Dacă ne uităm în Noul Testament, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a făcut multe și mari minuni prin credința unora asupra altora. Așa vedem cum altădată prin credința neîndoielnică a patru oameni ce purtau pe slăbănogul din Capernaum, Hristos a vindecat și a iertat păcatele celui purtat de ei, poruncindu-i să-și ia patul și să meargă la casa sa. Prin credința lui Iair, Mântuitorul a înviat pe fiica lui. Prin credința femeii Cananeence, Domnul a vindecat de duh necurat pe fiica ei. Iarăși, vedem că pentru credința tatălui său, Mântuitorul a vindecat pe tânărul lunatic.

În Vechiul Testament, găsim multe exemple asemănătoare. Vedem în cartea Ieșirii, cum Israeliții au păcătuit, iar Dumnezeu a luat hotărârea să-i piardă, însă Moise, conducătorul israeliților, nu a vrut acest lucru. Pe de o parte, Dumnezeu voia pedepsirea întregului popor pentru păcatele lui, iar pe de altă parte, Moise voia exact opusul: mântuirea poporului. L-a rugat pe Dumnezeu să nu facă asemenea lucru, iar Domnul în final a cedat și a schimbat

planul de dragul rugăciunii lui.

3. Ce învățăm astăzi de la sutaș?

I. În primul rând, sutașul a avut o credință corectă, o credință adevărată, adică legătura corectă cu Hristos, care împărtășește mireasma smereniei și a milostivirii. Fariseii nu aveau nici smerenie, nici milostivire, așa încât nu aveau o legătură corectă cu Hristos și de aceea L-au și răstignit. Sutașul arată compasiune față de un om considerat de nimic, desconsiderat de toți.

II. În al doilea rând, sutașul închipuie diferitele etnii care vor crede în Hristos.

Vindecarea unui om bolnav de alt neam și de altă religie **are un caracter misionar simbolic**, și anume ea prevestește faptul că Evanghelia Mântuitorului Iisus Hristos va fi propovăduită în tot Imperiul Roman, și la toate popoarele pentru că Dumnezeu iubește pe toți oamenii. Mântuitorul Iisus Hristos, văzând credința mare a sutașului, zice: „*Adevărat zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în Împărăția cerurilor*”. Acum arată ucenicilor Săi că poate descoperi credința puternică și la alte popoare decât la poporul evreu. Această profeție a Mântuitorului Iisus Hristos nu se va împlini cândva, într-un viitor îndepărtat, ci începe a se împlini chiar acum, când Mântuitorul laudă credința sutașului roman. **Acest lucru ne arată universalitatea mântuirii: nu doar poporul ales a fost chemat spre dobândirea împărăției cerurilor, ci toate neamurile, așa cum se înțelege și din cuvintele evanghelice.**

III. În al treilea rând, Evanghelia de astăzi poate fi o prefigurare a rugăciunii Bisericii lui Hristos, care se roagă pentru toți oamenii aflați în boală și în nevoi.

Niciodată Biserica nu se roagă numai pentru sine, ci și **"pentru pacea a toată lumea", "pentru îmbelșugarea roadelor pământului", "pentru vremuri cu pace", pentru cei bolnavi, pentru cei robiți, pentru cei în necazuri și în nevoi etc.** Biserica invocă harul sau ajutorul lui Dumnezeu pentru întreaga lume, deoarece lumea întreagă există prin mila sau iubirea milostivă a lui Dumnezeu. Din rugăciunea sutașului credincios pentru sluga lui suferindă vedem puterea rugăciunii fiecărui credincios pentru cei care se află în suferință. Oare câți dintre noi ne rugăm pentru celălalt precum sutașul din Evanghelie? Sfântul Apostol Pavel ne spune: *Înainte de toate, vă îndemn să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii.*

IV. În al patrulea rând, valoarea persoanei umane este mai presus de orice rang.

Bunătatea milostivă a acestui sutaș roman față de servitorul lui, solidaritatea lui cu omul aflat în suferință, ne arată că dincolo de ranguri și funcții, ceea ce contează în primul rând este demnitatea umană, valoarea fiecărei ființe umane în fața lui Dumnezeu. În fața bolii care îl chinuia pe servitorul său, sutașul nu poate face nimic: el nu are capacitatea de a schimba starea de boală a servitorului său într-una de sănătate deplină. Dar merge la Iisus, Doctorul sufletelor și al trupurilor, Vindecătorul Care face minuni.

2. Predica duminica a 6-a după Rusalii (a Sf. Părinți de la Sinodul al IV-lea ecumenic)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ: *Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Evanghelia de astăzi ne pune

3. Predica duminica a 19-a după Rusalii (Predica de munte - iubirea vrășmașilor)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: *Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei.*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: Evanghelia citită astăzi în cadrul Sfintei Liturghii este plină de semnificații duhovnicești, deși textul acesteia cuprinde doar șase versete din capitolul al șaselea al Evangheliei după Luca.

V. Tratare: 1. Din pericopa evanghelică a acestei duminici desprindem câteva din învățăturile lăsate de Mântuitorul Iisus Hristos ucenicilor și celor care căutau în preajma Lui cuvinte de mângâiere și încurajare, precum și tămăduire pentru bolile lor sufletești și trupești. **Textul Evangheliei de azi îl provoacă pe omul tuturor timpurilor să conștientizeze cât de greu este să își depășească pornirile firii păcătoase, în urcușul duhovnicesc.** Acest text face parte din ceea ce este cunoscut sub numele de *Predica de pe munte*, unde Mântuitorul enunță una dintre cele mai importante legi ale creștinismului, Legea iubirii.

2. Nu există om normal pe lumea aceasta care să nu vrea să trăiască o viață frumoasă, o viață liniștită, în pace. Pentru că așa ne-a zidit Dumnezeu: să trăim o viață liniștită. Însă subiectul ce ne preocupă este cum să reușească cineva să trăiască o astfel de viață frumoasă. Unde va găsi instrucțiunile, indicațiile, călăuzirile potrivite? Unde va găsi Călăuza de aur?

3. Mântuitorul nostru Iisus Hristos **a arătat că cea mai mare poruncă din lege este dragostea de Dumnezeu, iar a doua, asemenea acesteia, este iubirea aproapelui** (Matei 22, 37-39). El a zis că în aceste două porunci se cuprind toată Legea și toți proorocii (Matei 22, 40). **Dacă acesta este adevărul, apoi nimeni nu poate spune că iubește pe Dumnezeu, de nu va iubi mai întâi pe aproapele său.** Acest lucru îl spune și Sfântul Ioan Evanghelistul, zicând: „Dacă zice cineva că iubește pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe Care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească?”.

4. Mai demult, în Vechiul Testament, exista răzbunarea, răsplata răului, așa numita lege a talionului: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte, adică: altul ți-a scos dintele, fă-i la fel și tu; ți-a tăiat mâna, taie-i și tu mâna lui. Într-o astfel de atmosferă de răzbunare au crescut evreii. Răzbunarea a intrat în ADN-ul lor. Desigur, același lucru e valabil pentru toți oamenii care au trăit înainte de Hristos. Rău pentru rău, violență pentru violență, ură pentru ură și celelalte. Când a venit însă Hristos, a pârjolit tot acest eșafodaj. Încetează răzbunarea, răsplata răului! De acum înainte, toți cei care sunt ai lui Hristos sunt chemați ca în loc de ură față de vrăjmaș să aleagă dragostea: Iubiți pe vrăjmașii voștri! este porunca Domnului.

Hristos, doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, ne dă astfel de indicații prețioase, pentru o viață frumoasă, dulce, în pace, plină de bucurii. O astfel de călăuzire este învățătura Lui despre binefacere, despre dragoste. Este un sfat de aur pentru vindecarea vieții noastre de rănilor patimilor, pentru a o face mai frumoasă, mai îmbucurătoare, fără invidie și cârtire. El a zis: Precum voiți să vă faceți vouă oamenii, asemenea faceți-le și voi lor (Luca 6, 31).

4. Predica duminica a 21-a după Rusalii (Pilda semănătorului)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ: *Și alta a căzut pe pământul cel bun și, crescând, a făcut rod înșutit. Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit să audă.*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere:

5. Predica duminica a 26-a după Rusalii (Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: *Iar Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi?*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere:

6. Predica duminica a 33-a după Rusalii (Pilda vameșului și a fariseului)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțiativ: *Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta; Nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere:

7. Predica duminica a 34-a după Rusalii (Pilda întoarcerii fiului risipitor)

I. Închinăciunea: În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. AMIN.

II. Textul enunțativ: *Domnul celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har!*

III. Formula de adresare: (Preasfințite Părinte Episcop, Preacucernici părinți - pentru cei care sunt la examen) Iubiți credincioși și credincioase,

IV. Introducere: